

نمود معماری مفهومی و باز آفرینی منطقه تاریخی-اسلامی با استفاده از الگوهای برنامه دهی (نمونه موردی: محله سرشور مشهد)

مشخصات نویسندگان

1- شمیم تقی زاده، دانشجو کارشناسی ارشد مهندس معماری، گروه دانشگاه آزاد اسلامی، تلفن: ۰۹۱۵۱۲۳۶۰۶۲، ادرس پستی الکترونیکی: shamim_tg72@yahoo.com

2- هیرو فرکیش، استادیار معماری، گروه معماری، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، خیابان استاد بوسفی، دانشگاه هنر و معماری، تلفن: ۰۹۱۹۲۱۶۹۸۷۷، ادرس پست الکترونیکی: hero.farkisch64@yahoo.com

⋮

چکیده

شهرها با گذر زمان به عناوین مختلف دچار تغییر و فرسودگی می شوند و در طول زمان باید به باز آفرینی محله های ارزشمند فکر شود. بافت های فرسوده که در مرکز شهر مشهد است، دارای ارزش های اجتماعی و اقتصادی و تاریخی ارزشمند بالایی هستند که می توان با نوسازی و تلفیق بافت جدید و قدیم با استفاده از معماری مفهومی یکپارچگی را در محلات به عمل آورد و فرصت مناسبی برای تحقق عدالت اجتماعی... میشود در حال حاضر سازمانهای مختلفی برای حل مسئله بافت فرسوده وجود دارد ولی نکته مهم این است تعریف واحدی از بافت فرسوده نیست و تنها با چند دلیل مشخص گزینش می شود هدف از این مقاله باز آفرینی یکی از محله های سرشور در نزدیکی حرم در شهر مشهد است که از اهمیت تاریخی بالای برخوردار است در این پژوهش با استفاده از جداول لینچ و سوات و پنا محله ارزشیابی و نقاط ضعف و قوت آن بررسی می شود و همچنین روش تحقیق، روش توصیفی- تحلیلی بوده و روش گردآوری اطلاعات با استفاده از منابع کتابخانه ای و مطالعات میدانی می باشد طرح پیشنهادی برای محله که پاسخ گو نیاز تعاملات اجتماعی، اقتصادی و .. باشد گفته خواهد شد

واژه های کلیدی: باز آفرینی، محلات تاریخی-اسلامی-الگو برنامه دهی-معماری مفهومی

۱- مقدمه

شهر مجموعه ای از عناصر اصلی و شبکه های ارتباط دهنده میان آن هاست که در طول زمان به دلایل گوناگون به وجود آمده اند و به تدریج جایگاه خود را در بافت مستحکم کرده و جزیی ناگسستنی از ساختار و استخوان بندی آن گشته اند. عناصری که از کنار هم قرار گرفتن و ارتباط متقابل و منطقی میانشان، شهر، هویت و معنا می یابد. هر چه این ارتباطات به عنوان یک کل منسجم عینی تر باشد، نمود بیشتری یافته و ساختاری یکپارچه به وجود می آورد که با شناخت آن می توان به ماهیت شهر پی برد. بافت ها و ساختارهای تاریخی به عنوان سرمایه های اجتماعی و اقتصادی با ارزش، منعکس کننده تاریخ و هویت جامعه، و محرک و ابزاری برای بازآفرینی و طرح های توسعه شهری هستند. پژوهش حاضر با هدف شناسایی و حفاظت عناصر و ساختارهای تاریخی شهر و تبیین ارتباط آن ها با طرح های بازآفرینی، به مطالعه موردی در شهر مشهد پرداخته و در پی پاسخگویی به نقش و چگونگی استفاده از ساختارها تاریخی در بازآفرینی بافت های قدیمی و فرسوده می پردازد. احترام به زمینه و ارزشهای تاریخی، کالبدی، فرهنگی، آنها را با نیازهای بافت و الزامات جدید سازگار می سازد که این امر؛ باعث رونق و هویت بخشی به محله میشود. تغییر در ساختار اقتصادی و کمک به بهبود اقتصاد محلی، ایجاد شغل و جذب